

PLA DE CONVIVÈNCIA

IES JOSÉ VILAPLANA VINARÒS

Unió Europea
Fons social europeu
L'FSE inverteix en el teu futur

**GENERALITAT
VALENCIANA**
Conselleria d'Educació,
Investigació, Cultura i Esport

Í N D E X

introducció.....	1
base legal.....	2
1. EL CENTRE DOCENT, CARACTERÍSTIQUES I ENTORN.....	3
1.1Característiques del centre.....	3
1.2.Situació actual de la convivència al nostre centre segons el professorat i l'alumnat.....	3
1.3.Respostes del centre a estes situacions.....	4
1.4.Relació amb les famílies i la comunitat.....	4
1.5.Experiències que s'han desenvolupat en el centre per afavorir la convivència les podem resumir en:.....	5
1.6.Necessitats de formació.....	7
2. OBJECTIUS I ACTITUDS A ACONSEGUIR AMB EL PLA.....	7
3. ESTRATÈGIES ORIENTADES A LA PREVENCIÓ I A ACONSEGUIR UN CLIMA ADEQUAT AL CENTRE: ACCIONS PREVISTES.....	11
3.1. Comportaments problemàtics més comuns en el centre i circumstàncies en què apareixen..	11
3.2 Mesures d'intervenció educativa que reduïsquen al màxim la probabilitat d'incórrer en accions antisocials i que afavorisquen la seua socialització.....	12
3.3. Mecanismes i procediments de detecció, correcció, seguiment i avaluació de les actuacions respecte a l'absentisme:.....	12
4. ESTRATÈGIES D'INTERVENCIÓ: PROCEDIMENTS ESPECÍFICS D'ACTUACIÓ.....	13
4.1 Actuacions respecte a l'alumnat que presenta conductes contràries a les normes de convivència al centre.....	13
4.2 Model d'actuació respecte a l'alumnat que presenta conductes greument perjudicials per a la convivència al centre.....	15
4.2.1 Accions:.....	19
4.2.2 Davant conductes greument perjudicials per a la convivència en el centre educatiu, podran contemplar les següents mesures d'intervenció:.....	21

4.3 Model d'actuació davant situacions de possible assetjament escolar o bullying.....	22
4.3.1-. Actuacions immediates "caràcter urgent"	24
4.3.2-.Actuacions posteriors en cas que es confirmi l'existència de comportaments d'intimidació i assetjament entre l'alumnat.....	25
4.3.3 -.Seguiment del Pla d'actuació.....	27
4.3.4 Actuacions posteriors en el cas que no es confirmi l'existència de comportaments d'intimidació i assetjament entre l'alumnat.....	27
4.4 PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT UNA SITUACIÓ OBSERVADA DE MALTRACTAMENTS I DESPROTECCIÓ AI/LA MENOR.....	28
4.4.1. COMUNICACIÓ DE LA SITUACIÓ.....	28
4.4.2.PROCEDIMENT D'URGÈNCIA.....	28
4.5. PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT UNA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE.	29
4.6 PROTOCOL DE PROTECCIÓ, ASSISTÈNCIA I RECOLZAMENT AL PROFESSORAT DAVANT D'AGRESSIONS, COM A CONSEQÜÈNCIA DE L'EXERCICI LEGÍTIM DE LES SEUES FUNCIONS.....	31
5. L'AULA DE CONVIVÈNCIA (SALA DE GUÀRDIES).....	32
6. CONSIDERACIONS ESPECÍFIQUES, DAVANT QUALSEVOL DE LES SITUACIONS PLANTEJADES DAVANT TOTS ELS SUPÒSITS DE VIOLÈNCIA ESCOLAR SI ES PRODUEIXEN FORA DEL CENTRE.....	32
7. COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA.....	33
8. MECANISMES DE DIFUSIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA.....	35
9. QUÈ FER PER PREVENIR LA DISRUPCIÓ I ELS CONFLICTES.....	36
9.1 ACTITUDS BÀSIQUES DE PREVENCIÓ.....	36
9.2 FORMES DE PLANTEJAR LES CLASSES PER A PREVENIR LA DISRUPCIÓ.....	37
9.3 PISTES PER ACTUAR DAVANT EL CONFLICTE I LA DISRUPCIÓ.....	38

INTRODUCCIÓ

L'elaboració del Pla de Convivència és el resultat d'un consens e implicació de tots els sectors que formem la Comunitat Educativa (professorat, famílies i alumnat) per al foment d'una bona convivència al centre.

Per a la seua elaboració partim d'una sèrie de principis:

- 1) No considerem els aspectes de convivència únicament com a aspectes organitzatius si no també com a continguts a desenvolupar com a part de la formació de l' alumnat. Es deu tenir en compte la convivència i la participació com a part de l' aprenentatge.
- 2) No considerem la convivència com a una mera aplicació de mesures disciplinàries, si no com a un fi educatiu a treballar. La convivència és un objectiu formatiu en si mateix i fonamental de tot procés educatiu. Per a aconseguir una bona convivència al centre i per a aconseguir un clima participatiu i democràtic és necessari potenciar estes conductes. Per això es fomenta la participació a través de l'assemblea de classe, de l'elecció de delegats i delegades així com subdelegades i subdelegats en representació de la classe, per a tindre representació a Junta de Delegats i Delegades, per a participar en el Consell Escolar, en la Comissió d'Activitats Extraescolars, etc. A més, deu desenvolupar-se en l'alumnat una sèrie de valors i habilitats de comunicació i de relació social.
- 3) El conflicte és inherent a la vida en comú de les persones. Sorgeix en tota societat lliure i democràtica. Ha d'entendre's com a un fet per a desenvolupar la labor educativa i, sobretot, servir com a mitjà d'aprenentatge la busca d'alguna solució al conflicte de forma democràtica, dialogada i pacífica, mantenint una certa harmonia en les relacions entre les persones.
- 4) Encara que hi ha una bona gestió global de la convivència, els problemes apareixeran, perquè són pròpies de qualsevol sistema de relacions humanes, però la prevenció contribueix a reduir-los. Quant siga necessària una correcció o sanció tindrà un propòsit formatiu, de tal manera que es garantisca tant el bon funcionament general com la socialització ordenada i autònoma de les persones que han tingut una conducta

que requerisca l'aplicació de mesures disciplinàries. La disciplina deu afavorir objectius educatius estimulants canvis cognitius, emocionals i conductuals.

BASE LEGAL

- **Decret 234/1997 del 2 de setembre**, del govern Valencià, per el que s'aprova el Reglament orgànic i funcional dels instituts d'Educació Secundària.
- **Decret 233/2004, del 22 d'octubre**, per el què es crea l'Observatori per a la convivència Escolar en els Centres de la Comunitat Valenciana (DOGV n° 4871 amb data 27.10.2004).
- **Llei Orgànica de 28 de desembre de 2004**, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.
- **Ordre de 25 de novembre de 2005**, per la que se regule la notificació de les incidències que alteren la convivència escolar, emmarcada dins del Pla de Prevenció de la Violència i Promoció de la Convivència en els centres escolars de la Comunitat Valenciana (PREVI) (DOGV n° 5151 amb data 09.12.2005).
- **Ordre de 31 de març de 2006**, de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport per la que se regula el pla de convivència dels centres docents.
- **Llei Orgànica d'Educació de 3 de maig de 2006**.
- **Decret 39/2008, de 4 d'abril de 2008 del Consell**, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors i tutores, professorat i personal d'administració i serveis. (DOCV n° 5738, amb data 09.04.2008)
- **ORDRE 62/2014, de 28 de juliol**, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la que s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana i se estableixen els protocols d'actuació e

1. EL CENTRE DOCENT, CARACTERÍSTIQUES I ENTORN

1.1 CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE.

L'Institut Josep Vilaplana està situat a l'avinguda Gil de Atrocillo, al costat del hospital comarcal, on es trobava l'antic Centre de Formació Professional. És un Centre Públic d'ensenyament que malgrat necessitar una urgent ampliació, resulta acollidor.

Els diferents espais estan repartits en tres edificis construïts al voltant d'una zona enjardinada. A l'edifici principal es troben: consergeria, secretaria, el bar, els despatxos de direcció, els diferents departaments, una sala d'usos múltiples, les aules de l'ESO, laboratoris, les aules específiques i gimnàs. En el segon edifici es troben els laboratoris i aules dels Cicles Formatius d'Infermeria i Dietètica, així com una aula d'informàtica, una aula d'ESO i dues de Batxillerat. En el tercer edifici es troben el taller de tecnologia i els dels Cicles Formatius d'Automoció. Darrera el segon edifici hi ha les pistes d'esport i cinc aules prefabricades on s'imparteixen classes a l'ESO i a algun cicle.

Al centre es viu a l'espera d'una ampliació des de fa més de 10 anys. L'administració ha decidit anar afegint aules prefabricades. S'ha demanat l'ampliació moltes vegades sense aconseguir-mai. L'estar en aules prefabricades dificulta l'ús de les noves tecnologies en elles (mala connexió a la xarxa, impossibilitat de col·locar projectors i ordinadors ...). L'alumnat de l'IES José Vilaplana prové, amb escasses excepcions, de la població de Vinaròs. Es tracta doncs d'una població d'uns 28.000 habitants. El fenomen de la constant arribada de gent d'altres països queda patent en la diversitat de nacionalitats del centre.

1.2. SITUACIÓ ACTUAL DE LA CONVIVÈNCIA AL NOSTRE CENTRE SEGONS EL PROFESSORAT I L'ALUMNAT.

L'enfocament de la convivència en el Centre té una visió constructiva i positiva, per el que les actuacions van encaminades al desenvolupament de comportaments adequats per a con viure millor, de manera lliure i responsable, i previndre i resoldre els conflictes a través de la participació i una adequada comunicació entre les parts. Per això, al començament del curs, el professorat i especialment el professorat que imparteix classe a 1er i 2n de l'E.S.O. assumeix una sèrie de normes de conducta que deuen ser aplicades a llarg del curs.

En la actualitat el clima de convivència al Centro és bo. Però degut a l' obligatorietat del sistema educatiu hi ha també alumnat conductual, desmotivats –que no mostra cap interès per aprendre, amb situacions familiars complicades-, absentistes, i amb un alt grau de fracàs escolar que distorsionen i pertorben, amb excessiva freqüència, la convivència en les aules i el normal desenvolupament de les classes. Els conflictes apareixen principalment en 1er i 2n de l'ESO. Des de el curs 20014-15 s' ha posat en funcionament la mediació com a part fonamental en la resolució de conflictes. Sempre que les dues parts estiguen disposades s'intenta resoldre el conflicte mitjançant el diàleg amb les persones implicades. Des de Capolaria d'Estudis es porten a terme també mesures disciplinàries correctores de distinta índole i únicament en els casos més greus s'obren expedients disciplinaris, mesure que, com s'ha dit, s'adopta per la gravetat dels fets i perquè la resta de companys i companyes ha de percebre que determinades conductes no es permeten en un centre educatiu. Esta conflictivitat és menor en els nivells superiors desapareixent pràcticament en Batxillerat i Cicle Formatius.

1.3.RESPOSTES DEL CENTRE A ESTES SITUACIONS.

La resposta educativa de l'equip directiu i el professorat al centre és la de promoure l'actitud de participació de l'alumnat a través de les vies que ofereix el Reglament de Règim Intern (R.R.I.), mitjançant el diàleg, respecte i comunicació per a resoldre qualsevol conflicte i la necessitat de potenciar la millora de la convivència a través de l'adquisició d'habilitats front als conflictes.

Encara que els problemes de convivència no són freqüents, sí es veritat que la obligatorietat de l'Etapa de l'ESO dels 12 als 16 anys comporta, juntament amb altres aspectes, la presència en les aules d'un sector d'alumnat que no encaixa bé amb les actuals propostes educatives, generant a vegades certa conflictivitat.

1.4.RELACIÓ AMB LES FAMÍLIES I LA COMUNITAT.

La relació amb les famílies és bona, amb reunions d'informació i coordinació de caràcter global i particular en les hores fixades en la programació. És rellevant l'actuació dels tutors i tutores en la coordinació amb les famílies. Les famílies es relacionen amb el Centre fonamentalment a través dels tutors/es, que convoquen als pares, bé de manera col·lectiva a

principis de curs o bé individualment, al llarg del mateix. Cada professor/a disposa en el seu horari amb una hora d'atenció a pares i mares. D'aquesta manera els pares sempre poden estar en contacte amb tot el professorat del seu fill/a. Es cita als pares a través de la tutora o tutor. Hi ha una Associació de Mares i Pares d'Alumnes que manté un estret contacte amb la Direcció del Centre i ambdós organismes cooperen per a tot el que mútuament se sol·liciten. De qualsevol assumpte significatiu que té a veure amb la conducta d'un/a alumne/a, els pares tenen immediat coneixement, bé per escrit o per telèfon. La resposta de les famílies a això és, en general, ràpida, receptiva i de col·laboració.

1.5. EXPERIÈNCIES QUE S'HAN DESENVOLUPAT EN EL CENTRE PER AFAVORIR LA CONVIVÈNCIA LES PODEM RESUMIR EN:

- Establiment, durant el curs escolar 2016/17, d'unes normes de funcionament consensuades per tot el professorat reflectides en el Reglament de Règim Interior.
- Existència d'un pla d'acollida dirigit a l'alumnat nou.
- Debat i discussió sobre la Normativa del centre sobre convivència a les aules. Això es fa al principi de curs a l'hora de tutoria.
- Potenciació d'habilitats de comunicació en l'alumnat per a la millora de la convivència del centre. Per a això, es desenvolupen sessions d'Habilitats Socials a l'ESO a l'hora de tutoria.
- Foment de la tolerància, l'acceptació de la diversitat i la resolució de conflictes de forma pacífica en l'etapa de l'ESO i Batxillerat en l'hora de tutoria.
- Programa de sensibilització contra el maltractament entre iguals (bullying). Per això s'han explicat els conceptes principals i la forma de procedir per evitar que aquestes situacions es donin el centre, en l'hora de tutoria.
- Programa de mediació del centre. S'està formant alumnat mediador perquè a llarg termini sigui el propi alumnat el que hi hagi en la resolució de conflictes. S'ha començat a incloure la mediació en el centre durant el curs 2014-15 i es continua en cursos posteriors. És bo per a la convivència del centre que sempre es compte amb un nombre d'alumnat mediador.

- Des de l'equip de mediació es proposen activitats concretes que s'inclouen en el Pla d'Acció Tutorial.
- Programa TEI, tutoria entre iguals, en el què participa l'alumnat de 1r i 3r de l'ESO. S'estableixen Parelles de tutors/res i tutoritzats/des entre aquests dos nivells i junts i separadament l'alumnat realitzarà una sèrie d'activitats per a fomentar la Cohesió dels grups.

Cal aclarir en primer lloc que, en el projecte educatiu del nostre centre, la mediació s'entén com prioritària per tal de facilitar la convivència entre tots els estaments i persones que conformen la comunitat educativa. La mediació pretén abordar d'una altra manera els conflictes de convivència i relacions interpersonals: és un procés al qual les dues parts en conflicte acudeixen de manera voluntària i, en presència de mediadors/és neutrals, s'escolten i intenten arribar a un acord que després serà seguit i avaluat. És, doncs, una tècnica que es desprèn alhora que un element més d'una cultura de convivència i respecte.

- Els principis de la mediació són:
- És confidencial i voluntària
- Està orientat al futur en compte del passat
- Hi ha dos possibles guanyadors.
- És un element educatiu perquè s'aprèn a restablir la comunicació
- Potència l'empatia i la tolerància.
- Exigeix honestedat i franquesa.
- És un mètode no punitiu, però no exclou ni els amonestacions ni els expedients.

Els conflictes: són situacions en les quals dues o més persones entren en oposició o desacord perquè les seues posicions, interessos, necessitats, desitjos o valors són incompatibles o són percebuts com incompatibles o bé perquè els sentiments i les emocions tenen un paper predominant.

Quins conflictes es poden mediar?

Les situacions que impliquen una transgressió greu dels normes de convivència no són susceptibles de ser mediades. Per contra, els mediadors o mediadores poden intervindre en:

- Disputes entre l'alumnat: insults, amenaces, rumors
- Relacions i amistats deteriorades.
- Situacions que és consideren injustes.
- Conflictes entre els diferents membres de la comunitat educativa

Actuacions concretes de l'equip de mediació

- Intervindre als conflictes de baixa intensitat d' acord amb la direcció d' Estudis i el departament d' Orientació.
- Intervindre als conflictes a sol·licitud de les parts.
- Organització d' un curs per a mediadors on participaren professorat i alumnat.

1.6.NECESSITATS DE FORMACIÓ.

Tal com s'ha esmentat anteriorment, la formació sobre la convivència i resolució de conflictes pensem que és imprescindible per a millorar les pautes d'actuació que potenciïn un clima favorable al centre. És necessària una formació específica per atendre situacions relacionades amb la convivència i la conflictivitat. Es fa necessari introduir la formació permanent del professorat en el complex món de les relacions interpersonals en el centre: habilitats socials, resolució de conflictes, estratègies per fomentar la participació, intervenció davant problemes de conducta, violència a les aules, maltractament entre companys/nyes, etc.

Es proposaran cursos dins del Pla de Formació permanent del professorat per poder dur a terme activitats que ajudin a millorar la convivència en el centre.

2. OBJECTIUS I ACTITUDS A ACONSEGUIR AMB EL PLA

El Pla de Convivència del nostre Institut té com a objecte promoure i desenvolupar actuacions relatives al foment de la convivència. Pretenem amb ell:

- 1) Desenvolupar una intervenció preventiva com a mitjà per aconseguir un bon clima de convivència.
- 2) Cimentar les relacions personals en el respecte mutu, la comprensió, la solidaritat i la interiorització de les normes de convivència.
- 3) Reduir al mínim les conductes disruptives que pertorben el clima de classe per evitar la conflictivitat i disminuir les conductes més greus.
- 4) Prioritzar la resolució dels conflictes de manera formativa mitjançant la negociació i l'esforç conjunt del professorat i de l'alumnat.
- 5) Actuar davant els conflictes actuals, sempre que siga possible, de manera proactiva, és a dir, com un mitjà positiu i constructiu per a la prevenció d'un conflicte futur. Procedir davant els problemes de conducta seguint uns principis d'actuació coherent que orientin les intervencions de tot el professorat, evitant contradiccions que desorientin l'alumnat.
- 6) Analitzar les causes de les conductes disruptives i procurar resoldre-les com a pas previ per a solucionar problemes de convivència.
- 7) Utilitzar les mesures punitives com a últim recurs per solucionar els problemes de convivència, i només quan les estratègies de motivació i educatives no hagen donat resultat o la no intervenció pugui generar mals majors.
- 8) Assegurar l'ordre intern que permeti aconseguir en grau òptim els objectius educatius del nostre Centre.
- 9) 9. Divulgar i implantar entre tots els membres de la comunitat educativa el RRI, especialment, aquells articles referits a les normes internes de convivència, a la disciplina, a la descripció i qualificació de les faltes i els procediments de correcció de les conductes que les incompleixen.
- 10) Conscienciar a tots els membres de la Comunitat Educativa de la necessitat de conèixer i respectar els drets i deures de l'alumnat, professorat, el personal d'administració i serveis i els pares.

- 11) Potenciar, dins del pla d'acció tutorial, totes aquelles activitats que afavoreixin l'ordre, la disciplina i el respecte mutu, entre els quals cal destacar l'elaboració i el seguiment de les normes específiques del grup classe.
- 12) Desenvolupar l'interès pel treball cooperatiu i solidari, fomentant el treball en equip com a factor d'eficàcia davant l'excessiu individualisme.
- 13) Afavorir les situacions en què l'alumne/a pugui participar en l'organització, desenvolupament i avaluació dels diferents aspectes de la vida acadèmica del Centre.
- 14) Mantenir, per part del professorat, una línia de conducta coherent, uniforme i sistemàtica en el tractament de l'ordre i la disciplina.
- 15) Propiciar la col·laboració família - Institut a través d'un intercanvi constructiu d'informacions que permeti unir esforços per aconseguir fins comuns i creació de vies de comunicació.
- 16) Afavorir la participació de les famílies en diferents activitats del centre. (Tertúlies literàries dialògiques, grups interactius ...).

Entre les accions seleccionades fins ara destaquem les que informen a l'alumnat sobre el funcionament del Centre i la seva organització; les que suposen la divulgació del RRI en tots els sectors de la comunitat educativa; els debats a classe sobre la convivència, sobre les normes relacionades amb aquestes que assegurin el correcte treball en l'Institut; la sol·licitud d'implicació als pares i mares perquè animen els seus fills i les seues filles a seguir conductes positives d'observança de les normes establertes; la realització de campanyes de neteja del Centre, etc.

Un paper molt important en aquesta comesa el protagonitza el Pla d'Acció Tutorial inclòs en el nostre projecte curricular del Centre. S'hi emfatitzen activitats amb l'alumnat que tenen com a objectiu entrenar en habilitats socials, per fomentar la convivència, la integració i la participació de l'alumnat en la vida del Centre, per analitzar i comentar amb els alumnes-as els drets i deures (D. 39/2008, de 4 d'abril, pel qual s'estableixen els drets i deures dels alumnes -es i les normes de convivència en els centres), i el RRI, entre d'altres. La Direcció d'Estudis, el Departament d'Orientació i els/les tutors/es sumen el seu esforç per dur a terme

aquesta comesa i aconseguir els objectius proposats. Al costat d'aquesta tasca eminentment formativa, d'interiorització, també es respon amb l'aplicació de les normes de convivència establertes al nostre Reglament de Règim Interior, procurant observar les normes i corregint les conductes contràries a les mateixes.

Trimestralment, a la Comissió de Convivència s'avaluarà la convivència en el Centre a través dels informes emesos pels tutors/res i les juntes d'avaluació de cada grup d'alumnes/as i l'informe que elabora la Direcció d'Estudis a partir dels parts d'incidències i les amonestacions emeses. Així mateix, el Claustre i el Consell Escolar reben informació de l'estat de la convivència a l'Institut. Les actituds a desenvolupar i l'organització del centre en matèria de convivència hauran de basar-se en les següents:

Normes de Convivència

- a) Assistir a classe.
- b) Arribar amb puntualitat.
- c) Seguir les orientacions del professorat i del personal no docent en l'exercici de les seves funcions.
- d) Tractar amb respecte i consideració a tots els membres de la comunitat educativa.
- e) Estudiar amb aprofitament, així com respectar el dret a l'estudi dels companys i de les companyes.
- f) Respectar la dignitat, integritat, intimitat, idees i creences de tots els membres de la comunitat educativa.
- g) No discriminar cap membre de la comunitat escolar per raó de naixement, raça, sexe o qualsevol altra circumstància personal o social. Rebuig absolut a la LGBTfobia.
- h) Tenir cura i utilitzar correctament els béns i instal·lacions del centre.
- i) Respectar les pertinençes dels altres membres de la comunitat educativa.
- j) Participar en la vida i funcionament del centre.
- k) No realitzar activitats perjudicials per a la salut ni incitar a elles.

- l) Aprendre habilitats pacífiques i no violentes en la resolució de conflictes.

3. ESTRATÈGIES ORIENTADES A LA PREVENCIÓ I A ACONSEGUIR UN CLIMA ADEQUAT AL CENTRE: ACCIONS PREVISTES

3.1. COMPORTAMENTS PROBLEMÀTICS MÉS COMUNS EN EL CENTRE I CIRCUMSTÀNCIES EN QUÈ APAREIXEN.

- Faltes injustificades a classe.
- Retards injustificats.
- No fer cas de les orientacions i indicacions del professorat i personal no docent.
- Tractar amb desconsideració o no respectar la dignitat, integritat, intimitat, idees i creences dels membres de la comunitat escolar.
- No seguir amb aprofitament els estudis o impedir el dret a estudiar dels seus companys-es.
- Utilitzar incorrectament o amb descuit dels béns i instal·lacions del centre.
- No respectar les pertinences de la resta dels membres de la comunitat educativa.
- Fumar al centre.
- L'agressió, física o moral, o la discriminació contra els membres de la comunitat escolar.
- La suplantació de personalitat i la falsificació de documents acadèmics.
- Causar danys en els locals, material o en els béns d'altres membres de la comunitat educativa ...
- Utilització del mòbil al centre.

3.2 MESURES D'INTERVENCIÓ EDUCATIVA QUE REDUÏSQUEN AL MÀXIM LA PROBABILITAT D'INCÓRRER EN ACCIONS ANTISOCIALS I QUE AFAVORISQUEN LA SEUA SOCIALITZACIÓ

El Pla d'Acció Tutorial contempla tota una sèrie d'activitats diferenciades per nivell per a promoure el bon clima de convivència i Tots els valors fonamentals per a fomentar la solidaritat, cooperació, empatia i bona comunicació entre el Nostre Alumnat.

3.3. MECANISMES I PROCEDIMENTS DE DETECCIÓ, CORRECCIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ DE LES ACTUACIONS RESPECTE A L'ABSENTISME:

ORIENTACIONS PER AL PROFESSORAT PER A DISMINUIR L'ABSENTISME ESCOLAR

- 1) Registrar sistemàticament les faltes de l'alumnat en el mòdul docent 2.
- 2) Donar compte, si s'escau, al professor/a tutor/a de les faltes immediatament.
- 3) Comunicar a la família el mateix dia de la falta d'assistència per telèfon.
- 4) Estar en contacte amb els pares i mares per tal de comunicar faltes d'assistència injustificades o bé demanar informació del perquè d'un nombre elevat de faltes de l'alumne/a.
- 5) Enviar un comunicat de faltes si no és possible contactar amb les famílies de l'alumne/a.
- 6) Concertar una cita amb la família per esbrinar els motius de la falta d'assistència.
- 7) Comprovar la signatura dels pares per al cas que es justifiquin les faltes d'assistència.
- 8) En cas de no disminuir les faltes comunicar a Direcció d'Estudis o, si s'escau al Departament d'orientació per a iniciar l'expedient d'absentisme.

4. ESTRATÈGIES D'INTERVENCIÓ: PROCEDIMENTS ESPECÍFICS D'ACTUACIÓ.

4.1 ACTUACIONS RESPECTE A L'ALUMNAT QUE PRESENTA CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA AL CENTRE.

Es procedirà de la següent manera:

El / la tutor / a auxiliat per un membre de l'equip directiu i assessorat pel / per la orientador / a del centre:

a) Ha de recollir informació sobre el fet o fets succeïts:

- ◆ Antecedents i conseqüències de la situació.
- ◆ Si l'alteració de la convivència en qüestió es produeix de manera generalitzada o parcial.
- ◆ En quines situacions.
- ◆ Amb quines persones.
- ◆ Si es tracta d'un fet puntual i aïllat.
- ◆ La gravetat del mateix (intensitat, característiques ...)

b) S'ha de fer un pronòstic inicial de la situació davant del fet o fets que han alterat la convivència escolar. Si es tracta d'una alteració produïda per:

- ◆ disfuncions del propi procés d'ensenyament-aprenentatge.
- ◆ Factors de tipus familiar, socioambiental, psicològics ...
- ◆ Factors derivats de la marginalitat, etc.

c) Es proposaran mesures i / o actuacions pertinents en cada cas, bé de forma individualitzada amb l'alumne o alumnes que han alterat la convivència escolar o de forma col·lectiva.

Sancions i tècniques disciplinàries

a) Amonestació verbal.

- b) Compareixença immediata davant del cap o la cap d'estudis o el director o la directora.
- c) Amonestació per escrit.
- d) Retirada de telèfons mòbils, aparells de so o altres aparells electrònics aliens al procés d'ensenyament-aprenentatge, utilitzats de manera reiterada durant les activitats que es realitzen en el centre educatiu. Es retiraran apagats i seran tornats als pares, mares, tutors o tutores legals en presència de l'alumne o de l'alumna. En cas que l'alumne o l'alumna siga major d'edat, se li tornarà una vegada finalitzada la jornada lectiva. No obstant l'anterior, l'ús d'aparells electrònics en el recinte dels centres docents es podrà prohibir, sempre que no siguin necessaris per dur a terme les tasques docents, si així ho preveu el reglament de règim interior del centre.
- e) Privació de temps d'esbarjo per un període màxim de cinc dies lectius.
- f) Incorporació a l'aula de convivència.
- g) Realització de tasques educadores per l'alumne o l'alumna en horari no lectiu. La realització d'aquestes tasques no es podrà prolongar per un període superior a cinc dies lectius.
- h) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries que té programades el centre durant els quinze dies següents a la imposició de la mesura educativa correctora.
- i) Suspensió del dret d'assistència a determinades classes per un període no superior a cinc dies lectius. Durant la impartició d'aquestes classes, i a fi d'evitar la interrupció del procés formatiu de l'alumnat, aquest romandrà en el centre educatiu efectuant els treballs acadèmics que li siga encomanat per part del professorat que li imparteix docència. El cap o la cap d'estudis del centre organitzarà l'atenció a aquest alumnat.
- j) Es donarà comunicació a les famílies de la informació recollida i del pronòstic inicial de la situació, així com de les mesures i / o actuacions de tall pedagògic que es van a proposar en cada cas i de la col·laboració i / o suport que es va a necessitar per part de la família.

4.2 MODEL D'ACTUACIÓ RESPECTE A L'ALUMNAT QUE PRESENTA CONDUCTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE.

Conductes que alteren la convivència de forma greu i recurrent: insults, amenaces, agressions, baralles i / o vandalisme

Es realitzarà una intervenció sistemàtica i estructurada amb l'alumnat que presenta conductes que alteren greument la convivència escolar segons el que estableix el Decret 39/2008, de 4 d'abril de 2008 del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i serveis. (DOCV núm 5738, de data 09.04.2008).

Veure el protocol d'actuació que estableix l'Ordre de 25 de novembre de 2005, de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport, per la qual es regula la notificació de les incidències que alteren la convivència escolar, emmarcada dins del Pla de Prevenció de la Violència i Promoció de la Convivència en els centres escolars de la Comunitat Valenciana (PREVI).

Segons ordre 62/2014 de 28 de juliol per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana i s'estableixen els protocols d'actuació i intervenció davant de supòsits de violència escolar, diferenciem el protocol d'intervenció davant d'aquestes situacions a nivell general, del protocol d'actuació específic, quan els alumnes que provoquen aquests incidents presenten problemes greus de conducta i / o trastorns.

Alumnat que altera greument la convivència

Es caracteritza per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència, que es manifesten a través de conductes disruptives greus i recurrents, com insults, amenaces, agressions, baralles sobre algun alumne o alumna, o accions de vandalisme sobre el centre i les seves instal·lacions. Són conductes, en general, que atempten contra la dignitat personal d'altres membres de la comunitat educativa.

A) Procediment d'intervenció en general

- 1) Detectar i comunicar la situació. Qualsevol membre de la comunitat educativa que té coneixement o observa una situació de conductes disruptives molt greus, insults, amenaces, agressions, baralles i / o vandalisme sobre algun alumne o alumna, o sobre el centre i les seves instal·lacions, tractarà de conèixer els fets i la situació i la comunicarà a la direcció del centre.
- 2) Primeres actuacions.
 - a) La direcció recollirà i analitzarà la informació, prenent les mesures que consideri necessàries.
 - b) La direcció del centre, o la persona en qui es delegui, ha de comunicar la incidència produïda a les famílies i els informarà de la situació.
- 3) Mesures d'intervenció general. Mesures educatives correctores i / o disciplinàries. Les alteracions de conducta molt greus, insults, amenaces, agressions, baralles entre l'alumnat, o accions de vandalisme sobre el centre i les seves instal·lacions es consideren conductes perjudicials per a la convivència del centre i per tant s'actuarà aplicant mesures educatives correctores i / o disciplinàries, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril. Mesures i accions que estaran especificades en el reglament de règim interior del centre.

La direcció del centre, recollida la informació i oïda la comissió de convivència, categoritzarà el tipus d'incidència i proposarà mesures correctores i / o disciplinàries, que tindran un caràcter educatiu i recuperador de la convivència en el centre:

- a) Si es proposen mesures educatives correctores per a alguna de les conductes tipificades en l'article 35 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'ajustaran a l'article 36 del mateix decret.
- b) Si es proposen mesures educatives disciplinàries, per alguna de les conductes tipificades en l'article 42 del Decret 39/2008, s'ajustaran a l'article 43 del Decret.

- 4) Mesures de suport. La direcció del centre, si ho considera convenient, podrà sol·licitar altres mesures de suport i col·laboració externes i recórrer als servei d'altres administracions i institucions: entre d'altres, els serveis socials municipals, serveis especialitzats d'atenció a la família i la infància (en endavant SEAFI), les unitats de prevenció comunitàries (des d'ara UPC), les unitats de conductes additives (d'ara endavant UCA), així com els centres de salut. En aquests casos, es planificarà la intervenció conjunta amb totes les institucions que estiguin implicades.

B) Procediment d'intervenció específic

- 1) Detectar i comunicar. Davant d'un incident greu provocat per un alumne que presenta una alteració greu de la conducta, si és possible i sempre que no estiguem a càrrec d'un altre o altres alumnes, se l'acompanyarà a la zona de despatxos. S'informarà al director del centre, cap d'estudis o al personal dels serveis psicopedagògics escolars, al departament d'orientació, gabinet municipal autoritzat o personal que tingui atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre. Sempre que sigui possible, l'alumne quedarà sota la supervisió d'un adult.
- 2) Intervenció d'urgència. Si la situació de crisi contínua, es dirà en primer lloc a la família perquè acudeixin al centre. En cas de no obtenir resposta de la família i en els supòsits de perill greu i imminent, es dirà al 112 per sol·licitar ajuda.
- 3) Mesures d'intervenció específiques.
 - a) Comunicació de la intervenció a la família. La direcció del centre, o la persona en qui es delegui, ha de comunicar la realització i / o revisió de l'avaluació soci-psicopedagògica de l'alumne/a.
 - b) Recollida i anàlisi d'informació. L'equip directiu, juntament amb el tutor o tutora de l'alumne, l'equip de professors i el personal dels serveis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, gabinet municipal autoritzat o personal que tingui atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, recopilarà informació sobre la intensitat, durada, freqüència i context en el qual apareixen aquestes conductes en l'alumnat.

- c) **Avaluació psicopedagògica.** Es realitzarà i / o revisarà l'avaluació sòcio-psicopedagògica. Hi ha de constar la planificació de la intervenció, l'organització dels suports i les coordinacions externes necessàries.
- d) **Sol·licitud de mesures de suport.** La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre; entre d'altres, amb els serveis socials municipals, el SEAFI, la UPC, la UCA, els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (des d'ara USMIJ), amb centres hospitalaris i / o associacions especialitzades.
- e) **Recursos complementaris.** La direcció del centre podrà, a més, sol·licitar recursos extraordinaris en la convocatòria anual de recursos personals complementaris d'educació especial que queden regulades en l'Ordre del 16 de juliol de 2001 (DOGV 4087, 2001.09.17) en Educació Infantil i Primària, i en l'Ordre del 14 de març de 2005 (DOGV 4985, 14.04.2005) en Educació Secundària.
- f) **Mesures educatives correctores i / o disciplinàries.** La direcció del centre analitzada la situació i valorat el pla d'intervenció proposat per a l'alumne / a, aplicarà les mesures correctores i / o disciplinàries que consideri convenients, respectant el que es regula en el Decret 39/2008, de 4 d'abril.

C) Comunicació de la incidències

- 1) La direcció del centre informará de la situació i del pla d'intervenció a la comissió de convivència.
- 2) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.
- 3) Si la situació s'agregés o sobrepassés la capacitat d'actuació del centre, s'ha d'informar a la Inspecció perquè, si ho estima oportú, demani l'assessorament i / o intervenció de la Unitat d'Atenció i Intervenció del PREVI, de la direcció territorial corresponent.

D) Comunicació a famílies i representants legals de tots i totes els/les implicats/des.

- 1) S'ha d'informar a les famílies dels implicats i de les implicades de les mesures i actuacions de caràcter individual adoptades, així com de les de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell i centre educatiu. Preservant la confidencialitat absoluta en el tractament del cas.
- 2) Totes les mesures correctores i / o disciplinàries previstes en els articles 36 i 43 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'han de comunicar formalment als pares, mares, tutors o tutores del l'alumnat menor d'edat.
- 3) Tal com consta en el Decret 39/2008, article 41, en aquells supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o l'alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considerés que aquesta conducta causa greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, previ informe a la Inspecció educativa.

Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de l'inspector / a del centre. La inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials de col·laborar amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagin intervingut.

4.2.1 Accions:

- a) Categoritzar el tipus d'incidència i establir un perfil psico-soci pedagògic de l'agressor/a (en aquests casos estudiar la pertinència de posar en marxa el que estableix el Decret 39/2008, de 4 d'abril, pel que fa a mesures cautelars, obertura d'expedient disciplinari, etc., i si escau, comunicar a la Fiscalia el cas):
 - 1) Historial
 - 2) Factors personals (egocentrisme, impulsivitat, empatia, fracàs escolar, autoestima, addiccions, habilitats / dèficits socials, inhibidors / activadors de la conducta violenta, referents individuals per al / la agressor/a.
 - 3) Factors psicopatològics: trastorns (de la conducta, del control d'impulsos, adaptatius, ...).

- 4) Factors familiars: maltractament intrafamiliar, estils educatius familiars, comunicació ...
 - 5) Factors escolars: eficàcia del RRI, existència / aplicabilitat de les normes de convivència del centre, clima relacional del centre, carències i / o absència del pla d'atenció a la diversitat, canals de comunicació entre els membres de la comunitat educativa.
 - 6) Factors socioculturals: estereotips culturals de referència, pertinença a minories, context sociocultural immediat (barri, etc.), influència i hàbits respecte als mitjans de comunicació (TV, revistes, internet, videojocs, etc.)
 - 7) Problemàtica principal associada a la conducta violenta (Factors desencadenants, que predisposen i mantenidors).
 - 8) Altres problemàtiques associades (addiccions, problemes d'aprenentatge, etc.).
- b) A la llum de tot l'aportat i més de l'aplicació de la sanció que s'estimi oportuna, s'aplicaran mesures d'intervenció educativa que reduïska al màxim la probabilitat d'incórrer en accions antisocials i que favorisca la seua socialització. Aquestes mesures seran essencialment tallers específics de:

- habilitats socials
- d'auto-control
- de recuperació de l'autoestima
- d'intel·ligència emocional.

I es duran a terme de forma:

- - individualitzada (només amb el / la agressor / a)
- - en petit grup
- - mixta (agressor / a i grup o família)

Si amb les anteriors mesures no s'obtinguessin els resultats vinguts de gust es demanarà la col·laboració i suport extern al Centre (Serveis Socials, Unitat de Salut Mental, etc.)

4.2.2 Davant conductes greument perjudicials per a la convivència en el centre educatiu, podran contemplar les següents mesures d'intervenció:

Les mesures disciplinàries que poden imposar-se per incórrer en les conductes tipificades per les, lletres h), m) i n), són les següents:

- Realització de tasques educadores per a l'alumne o l'alumna, en horari no lectiu, per un període superior a cinc dies lectius i igual o inferior a quinze dies lectius.
 - Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries que té programades el centre durant els trenta dies següents a la imposició de la mesura disciplinària.
 - Canvi de grup o classe de l'alumne o alumna per un període superior a cinc dies lectius i igual o inferior a quinze dies lectius.
 - Suspensió del dret d'assistència a determinades classes per un període comprés entre sis i quinze dies lectius. Durant la impartició d'aquestes classes, i a fi d'evitar la interrupció del procés formatiu de l'alumnat, aquest romandrà en el centre educatiu efectuant els treballs acadèmics que li siga encomanat per part del professorat que li imparteix docència. El cap o la cap d'estudis del centre organitzarà l'atenció a aquest alumnat.
- Les mesures disciplinàries que poden imposar-se per incórrer en les conductes tipificades com greument perjudicials per a la convivència en el centre, excepte les lletres h), m) i n), són les següents
 - Suspensió del dret d'assistència al centre educatiu durant un període comprés entre sis i trenta dies lectius. Per a evitar la interrupció en el seu procés formatiu, durant el temps que duri la suspensió, l'alumne o alumna haurà de realitzar els treballs acadèmics que determina el professorat que li imparteix docència. El tutor d'alumne serà l'encarregat de supervisar aquests treballs.

- Canvi de centre educatiu. En el cas d'aplicar esta mesura disciplinària, a l'alumnat que es troba en edat d'escolaritat obligatòria, l'administració educativa li proporcionarà una plaça escolar en un altre centre docent sostingut amb fons públics, amb garantia dels serveis complementaris que siga necessaris, condició sense la qual no es podrà dur a terme la dita mesura.

4.3 MODEL D'ACTUACIÓ DAVANT SITUACIONS DE POSSIBLE ASSETJAMENT ESCOLAR O BULLYING.

Segons ordre 62/2014 de 28 de juliol per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana i s'estableixen els protocols d'actuació i intervenció davant de supòsits de violència escolar.

1) Detectar i comunicar la situació.

Qualsevol membre que tingui coneixement o sospites d'una situació d'assetjament o ciberassetjament sobre algun/a alumne/a ho comunicarà a un professor o una professora, al tutor o a la tutora o a l'equip directiu. En qualsevol cas, el receptor o la receptora de la informació informará sempre a l'equip directiu.

2) Primeres actuacions.

- a) Equip directiu. Es posarà en contacte amb el/la tutor/a de l'alumne/a, i assessorat pel departament d'orientació i el gabinet municipal recollirà la informació valorarà la intervenció que sigui procedent.
- b) Equip d'intervenció. Planificarà de manera ràpida els recursos materials i organitzatius, el moment i lloc de la reunió amb agressors, víctima i espectadors, sempre que es tracti d'alumnes del centre.
- c) En el ciberassetjament és important tenir informació de la intensitat, difusió i mig o dispositiu utilitzat. Si hi ha proves físiques, aquestes han de conservar-se

3) Mesures d'urgència.

- a) Augmentar la supervisió i vigilància del professorat.
- b) Avisar la família de la víctima, i l'assetjador o assetjadors.

- c) Explicar a l'alumnat assetjar-se a les mesures que es prendran per donar-li seguretat.
- d) En cas de ciberassetjament indicar a l'alumne-a que ha de canviar contrasenyes i revisar privacitat.
- e) Es demanarà a l'alumne/a assetjat/da que comuniqui a un adult qualsevol insult o ofensa.
- f) Oïda l'alumnat assetjador i analitzada la situació, la direcció del centre aplicarà les mesures correctores i / o disciplinàries i, si escau, obrirà expedient disciplinari, segons el decret 39/2008, de 4 d'abril.

4) Comunicació de la incidència.

- a) La direcció informará de la situació i del pla d'intervenció a la Comissió de Convivència.
- b) La direcció realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.
- c) Si la situació s'agreuja o sobrepasa la capacitat d'actuació del centre s'ha d'informar a la Inspecció perquè, si ho estima oportú, demani l'assessorament i / o intervenció de la Unitat d'Atenció i Intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent.

5) Comunicació a famílies o representants legals.

- a) La direcció del centre realitzarà les entrevistes necessàries de manera individual.
- b) La direcció informará les famílies de l'alumnat implicat les actuacions de caràcter individual.
- c) Segons la gravetat del cas la direcció comunicarà a la família de la víctima la conveniència o no de denunciar les Forces de Seguretat de l'Estat.
- d) En cas que els pares, mares, tutors/es rebutgin implicar-se s'aplicarà l'article 41 del decret 39/2008.

- 6) **La Inspecció col·laborarà amb la direcció del centre.**
- 7) **Definir les mesures de tractament individualitzat** amb la víctima i l'agressor/ra i de sensibilització amb observadors, família i resta de l'alumnat.
 - a) Aquestes mesures i actuacions es referiran, tant a les que siguin d'aplicació en el centre i a l'aula, com a les que siguin d'aplicació a l'alumnat en conflicte. Hauran de garantir el tractament individualitzat tant de la víctima, de la persona o persones agressores com de l'alumnat espectador, i incloure actuacions específiques de sensibilització per a la resta de l'alumnat.
 - b) Amb caràcter orientatiu, al web de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, es proposaran mesures i actuacions per treballar l'assetjament escolar en les seves diferents tipologies.

4.3.1-. Actuacions immediates "caràcter urgent".

- Coneixement de la situació. Qualsevol membre de la comunitat educativa que té coneixement exprés d'una situació d'intimidació o assetjament sobre algun alumne/a, i considere l'existència d'indicis raonables, ho posarà immediatament en coneixement del professorat, del tutor/a de l'alumne /a, de l'orientador/a del centre o de l'equip directiu, segons el cas i membre de la comunitat educativa que té coneixement de la situació.
- Posada en coneixement de l'equip directiu. El receptor o receptora de la informació, d'acord amb el seu nivell de responsabilitat i funcions sobre l'alumne/a, traslladarà aquesta informació a l'equip directiu, en cas que no ho hagi fet segons l'apartat anterior.
- Valoració inicial. Primeres mesures. L'equip directiu, amb l'assessorament de l'orientador / a, si s'escau, i el tutor/a de l'alumne/a efectuarà una primera valoració, amb caràcter urgent, sobre l'existència, o no, d'un cas d'intimidació i assetjament cap un alumne/a, així com l'inici de les actuacions que corresponguin segons la valoració realitzada. En tot cas, es confirme o no, la situació serà comunicada a la família de l'alumne/a. Totes les actuacions realitzades es recolliran en un informe escrit que

quedarà dipositat a la direcció d'estudis. Per a l'elaboració d'aquest informe es podrà utilitzar les plantilles de recollida de dades del model d'actuació en situacions de possible assetjament i intimidació entre iguals del PREVI.

4.3.2.-Actuacions posteriors en cas que es confirmi l'existència de comportaments d'intimidació i assetjament entre l'alumnat.

a) Adopció de mesures de caràcter urgent:

- Actuacions coordinades per l'equip directiu, amb el suport de l'orientador/a del centre, si és el cas, i el/ la tutor/a de l'alumne/ a.
 - Mesures immediates de suport directe a l'alumne / a afectat (víctima de l'assetjament / intimidació).
 - Programes i estratègies específiques d'atenció i suport social
 - Possible derivació a serveis externs (socials o sanitaris, o als dos).
- Actuacions amb el agressor o l'agressora:
- Aplicació del reglament de règim interior (equip directiu), si s'estima convenient, tenint en compte la possible repercussió sobre la víctima.
 - Programes i estratègies específiques de modificació de conducta i ajuda personal.
 - Possible derivació a serveis externs (socials o sanitaris, o als dos).
- Actuacions amb els/les companys/es més directes dels afectats.
- Actuacions dirigides a la sensibilització i el suport entre companys / es. Es reservaran de 2 a 3 sessions de tutoria a l'ESO per abordar el tema del bullying i sensibilitzar l'alumnat sobre aquesta realitat intolerable.
 - Segons el cas, posada en coneixement i denúncia de la situació en les instàncies corresponents.
 - Revisió urgent de la utilització d'espais i temps del centre (mecanismes de control).

b) Comunicació a:

- Les famílies dels / les alumnes / as implicats (víctima i agressors):
 - Orientació sobre pautes d'actuació.
 - Informació sobre possibles suports externs i altres actuacions de caràcter extern.
 - Seguiment del cas i coordinació d'actuacions entre família i centre.
- La comissió de convivència del centre.
- Equip de professors/es de l'alumne/a i altres professors/es relacionats.
 - Orientació sobre indicadors de detecció i intervenció i pautes d'actuació.
- Un altre personal del centre, si s'estima convenient (per ex: conserges).
- L'inspector/a del centre.
- Altres instàncies externes al Centre (socials, sanitàries i judicials) segons valoració inicial.

c) Pla preventiu:

- Amb tot l'alumnat:
 - Actuacions de sensibilització i prevenció.
 - Detecció de possibles situacions, donar suport a la víctima i la no tolerància i denúncia de l'assetjament i la intimidació.
- Amb tot el professorat i amb les famílies:
 - Sensibilització, prevenció i detecció de possibles situacions.
 - La formació en el suport a les víctimes i la no tolerància amb l'assetjament i la intimidació

4.3.3 -.Seguiment del Pla d'actuació.

- Es mantindran les reunions individuals que s'estimen necessàries amb els / les alumnes / as afectats, així com, amb les seves famílies, valorant les mesures adoptades i la modificació, si és el cas.
- Es valorarà l'operativitat d'aplicar un qüestionari per tal de recollir la necessària informació.
- La comissió de convivència serà informada, podent ser requerida la seva intervenció directa en les diferents actuacions.
- El / la inspector / a del centre serà informat, en tot moment, per la director/a, quedant constància escrita de totes les actuacions desenvolupades.
- La transmissió d'informació sobre les actuacions desenvolupades, en cas de trasllat d'algun o alguns dels alumnes / as afectats, estarà subjecta a les normes d'obligatòria confidencialitat i de suport a la normalització de l'escolaritat dels / as alumnes/as

4.3.4 Actuacions posteriors en el cas que no es confirmi l'existència de comportaments d'intimidació i assetjament entre l'alumnat

Actuacions dutes a terme pel / per la tutor / a de l'alumne / a amb el suport de l'orientador / a del centre, si escau, i del cap / a d'estudis, si s'estima convenient.

- Comunicació a:
 - a) La família de l'alumne/a afectat.
 - b) Equip de professors/es de l'alumne/a i altres professors/es afectats, si s'estima convenient.
 - c) Altres instàncies externes al centre (socials, sanitàries i judicials, si s'ha informat amb anterioritat de l'existència d'indicis).

En qualsevol cas, s'aportarà orientacions referides al maltractament entre iguals, tant a la família com als professors / es i, en el cas de la família, informació de possibles suports externs - serveis socials i / o sanitaris, de tot això quedarà constància per escrit.

4.4 PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT UNA SITUACIÓ OBSERVADA DE MALTRACTAMENTS I DESPROTECCIÓ AL/LA MENOR.

- 1) Identificació. Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació de maltractament infantil ho posarà en coneixement de l'equip directiu.
- 2) Actuacions immediates. Es reunirà l'equip directiu amb el tutor-a de l'alumne-a afectat/ada, el personal dels serveis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, gabinet municipal autoritzat per recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció que siga procedent.
- 3) Notificació. L'equip directiu omplirà el full de notificació que apareix en l'Ordre 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i la Conselleria de Benestar Social.

4.4.1. COMUNICACIÓ DE LA SITUACIÓ.

- a) La direcció del centre trametrà l'original del full de notificació als serveis socials municipals de la localitat on resideix el menor/la menor, arxivarà una còpia en l'expedient de l'alumne-a i trametre una altra còpia a la direcció general competent en matèria de protecció de menors, de la Conselleria de Benestar Social.
- b) La direcció realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.
- c) Si la situació s'agreuja o sobrepasa la capacitat d'actuació del centre s'ha d'informar a la Inspecció Educativa, qui sol·licitarà l'assessorament o la intervenció de la Unitat d'Atenció i Intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa ha de decidir sobre la necessitat i tipus d'intervenció.
- d) La comunicació a la família es realitzarà un cop s'haja informat a les autoritats competents i la realitzarà la direcció del centre.

4.4.2. PROCEDIMENT D'URGÈNCIA

- 1) Davant d'un/a alumne/a que presenta lesions físiques, greu negligència o abús sexual, un membre de l'equip directiu o personal docent en qui es delegui, l'acompanyarà al centre de salut o serveis d'urgència de l'hospital més proper.

- 2) La direcció comunicarà la situació d'urgència a la policia local, a la Conselleria de Benestar Social i a la Fiscalia de Menors. Per a la comunicació s'utilitzarà:
 - El full de notificació que apareix en l'Ordre 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social.
 - Per a la comunicació a l'autoritat judicial i al ministeri fiscal s'utilitzarà l'annex VII de l'Ordre 62/2014 de 28 de juliol (DOGV 7330 / 2014.08.01).
- 3) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa, qui sol·licitarà l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa ha de decidir sobre la necessitat i tipus d'intervenció.

4.5. PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT UNA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE.

- 1) Identificació.

Qualsevol membre que tinga coneixement o sospites de casos de violència de gènere ho ha de notificar a la direcció del centre.

- a) **Recollida d'Informació.** Equip directiu. Es reunirà amb el tutor/a de l'alumne/a, i assessorat pel d'orientació i el gabinet municipal recollirà la informació i valorarà la intervenció que siga procedent.
- b) **Actuació.** En els supòsits de perill greu i imminent i si la situació ho requereix es dirà al 112 i traslladarà a la persona agredida a l'hospital de referència. La direcció podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre. Si es considerés necessari s'establirà comunicació amb els serveis especialitzats d'atenció a la família (SEAFI), centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), centres hospitalaris més pròxims o els centres d'acollida i entitats especialitzades.
- c) **Aplicació de mesures disciplinàries** en el cas que les persones agressores siguin alumnat del centre, escoltada la comissió de convivència s'actuarà segons es regula en el Decret 39/2008, de 4 d'abril, articles del 42 al 49.

2) Comunicació de la situació.

- a) La direcció del centre informarà de la situació i del pla d'intervenció a la comissió de convivència.
- b) En el cas que la incidència pogués ser constitutiva de delictes o falta penal, la direcció del centre ho comunicarà per fax al ministeri fiscal mitjançant l'annex VII de l'Ordre 62/2014 de 28 de juliol (DOGV 7330 / 2014.08.01). Aquesta comunicació anirà dirigida a la sala de Fiscalia que corresponga:
 - Si l'agressor o l'agressora i la víctima són menors, es dirigirà a la Fiscalia de Menors.
 - Si l'agressor/a o agressors/res són majors d'edat i la víctima menor d'edat, es dirigirà a la Fiscalia de Violència de Gènere.
 - Si l'agressor/a o agressors/res i les víctimes són majors d'edat, es dirigirà a Fiscalia de Violència de Gènere.
- c) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa, qui sol·licitarà l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa ha de decidir sobre la necessitat i tipus d'intervenció

3) Comunicació a famílies i representants legals de tots els implicats.

- a) La direcció informarà les famílies dels implicats del fet de violència i de les mesures i accions adoptades.
- b) Segons la gravetat del cas la direcció comunicarà a la família de la víctima la conveniència o no de denunciar les Forces de Seguretat de l'Estat.
- c) Tal com consta en l'art 41 del Decret 39/2008 en els supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame l'atenció dels pares i estos la rebutgen es comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, previ informe de la Inspecció Educativa. a) a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, previ informe de la Inspecció Educativa.

- 4) Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i intervenció de la Inspecció del centre. Aquestes col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagin intervingut

4.6 PROTOCOL DE PROTECCIÓ, ASSISTÈNCIA I RECOLZAMENT AL PROFESSORAT DAVANT D'AGRESSIONS, COM A CONSEQÜÈNCIA DE L'EXERCICI LEGÍTIM DE LES SEUES FUNCIONS.

- 1) Detecció i comunicació de la incidència.
 - a) Qualsevol membre de la comunitat educativa que té coneixement d'una agressió que tingui per objecte al personal docent, el d'administració o al de serveis té l'obligació de posar-ho en coneixement de la direcció del centre.
 - b) Així mateix si els fets poguessin ser constitutius de delictes presentarà una denúncia davant el ministeri fiscal, el jutjat de guàrdia o en qualsevol dependència de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat.
 - c) El professorat o personal d'administració sol·licitarà si així ho estima oportú l'assistència jurídica de l'Advocacia General de la Generalitat Valenciana (art 7 de la Llei 15/2010, de 3 de desembre). Es remetrà sol·licitud per la direcció del centre. S'enviarà a Direcció Territorial on l'inspector-a de zona d'elaborar un informe i tota la documentació es traslladarà al secretari territorial que dóna el vistiplau i l'eleva a la direcció general de Personal Docent de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.
 - d) La sol·licitud contindrà: dades personals, un telèfon de contacte, relat de fets, elements de prova i testimonis i si és possible, testimoni dels mateixos.
 - e) El director/a notificarà immediatament el fet denunciat a la Inspecció Educativa i al Registre Central del PREVI.
 - f) a direcció realitzarà tots els tràmits amb màxima celeritat.
- 2) Intervenció de la Direcció General de Personal.

La Direcció General de Personal emetrà l'informe a què es refereix l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la Generalitat.

- 3) Resolució. L'advocat/da general de la Generalitat, de conformitat amb el que disposa l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la Generalitat, prendrà l'acord que correspon i li ho comunicarà a l'interessat. L'interessat té dret a designar abocat/da que li assisteixi o a sol·licitar que aquest li sigui designat d'ofici, segons art. 12.3 de l'esmentada Llei 10/2005.

5. L'AULA DE CONVIVÈNCIA (SALA DE GUÀRDIES)

El decret 39/2008, de 4 d'abril, en l'article 10, regula la creació d'aules de convivència en els centres docents com una manera d'abordar les conductes contràries a les normes de convivència, les quals queden esmentades a l'article 35 del mateix decret. L'IES José Vilaplana té designada una aula a aquest efecte anomenada 'Sala de Guàrdies'. Els alumnes i les alumnes amb conductes que impedeixen el normal desenvolupament de la classe s'incorporaran a aquesta aula. El professor o professora que ha expulsat l'alumne/a truca per telèfon a la mare, pare o tutors legals del mateix/a per comunicar la incidència. L'alumnat acudeix a la 'Sala Guàrdies', on mitjançant unes fitxes se li fa reflexionar sobre el perquè del seu comportament. Totes les expulsions són valorades pel Cap d'Estudis, qui fa un exhaustiu seguiment de les mateixes. Des de la capolaria d'estudis s'intenta reconduir la conducta de l'alumnat mitjançant tasques educadores. Si encara així, l'alumnat és reincident, passem a obrir expedient ja siga per la gravetat de la conducta de l'alumne/a o per l'acumulació de faltes de disciplina greus.

6. CONSIDERACIONS ESPECÍFIQUES, DAVANT QUALSEVOL DE LES SITUACIONS PLANTEJADES DAVANT TOTS ELS SUPÒSITS DE VIOLÈNCIA ESCOLAR SI ES PRODUEIXEN FORA DEL CENTRE.

Actuacions en general. Segons es recull en l'art 28 del decret 39/2008, de 4 d'abril, s'aplicaran de forma general els protocols d'assetjament i ciberassetjament escolar, i altres conductes que alteren greument i de forma reincident la convivència escolar: insults, amenaces, agressions, baralles i / o vandalisme, maltractament infantil i violència de gènere,

si aquestes es produeixen fora del centre, en activitats extraescolars o complementàries i en aquelles directament relacionades amb la vida escolar. Serà tractada segons reglament de règim intern de cada centre.

Actuació davant d'una situació de violència de gènere fora del centre.

- 1) Es seguiran els procediments establerts en el punt 4.5. Si la persona que pateix l'agressió és menor es podrà utilitzar el full de notificació i el procediment de l'Ordre 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social.
- 2) La comunicació a la família es realitzarà únicament amb posterioritat a les actuacions.

Procediment davant d'actes vandàlics, agressions, vexacions, baralles, consum i tràfic de substàncies perjudicials per a la salut, en l'entorn escolar.

- a) La direcció de centre realitzarà la comunicació de la situació de l'agressió, baralles i / o vandalisme a les Forces de Seguretat de l'Estat que siguin competents.
- b) Quan el conflicte es produeixi en les proximitats del centre escolar, ha de recollir les incidències en la fitxa de l'entorn escolar disponible a:

http://www.cece.gva.es/eva/docs/convivencia/entorn_escolar.pdf i la remetrà a la Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística, de la Conselleria d'educació, Cultura i Esport.
- c) La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística de remetre l'informe a la Delegació de Govern.
- d) La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística informarà al centre interessat i a la respectiva direcció territorial d'Educació sobre els casos comunicats a la Delegació de Govern.

7. COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

La Comissió de Convivència dependrà del Consell Escolar i serà qui realitzi el seguiment del Pla de Convivència, escoltant i recollint totes les iniciatives i suggeriments de tots els sectors de la comunitat educativa.

➤ **Composició:**

La Comissió de Convivència a l'IES José Vilaplana estarà constituïda pel director/a, dos pares, dos professors i un alumne.

Els designats són representatius de cada sector de la comunitat educativa. Les persones que formen la comissió són:

- Directora: Neus Falcó Pascual.
- Cap d'Estudis: Sanriago Añó Ferrer
- Pares i mares:
 - ▶ Titular 1: Pilar Bono Altabas
 - ▶ Titular 2: Irma Sales Beltrán
- Professorat:
 - ▶ Titular 1: Carmen Carrera
 - ▶ Titular 2: Pilar Ferrer
- Alumnat:
 - ▶ Titular 1: Jennyfer Lizaga Juárez
 - ▶ Titular 2: Martí Forner Beltrán

➤ **Competències:**

- Assessorar la Direcció en la incoació d'expedients.
- Estudiar amb urgència els problemes que es puguin produir, així com vetllar pel compliment d'aquest reglament.
- Ser informada per la Direcció dels casos en què s'hagi aplicat algun tipus de mesura disciplinària segons el decret 39/2008.

➤ **Infraestructura i recursos:**

La Comissió de Convivència a l'IES "José Vilaplana" disposarà dels mitjans necessaris per desenvolupar la seva tasca i resoldre qualsevol conflicte que sorgeixi en el centre.

➤ **Periodicitat de reunions:**

La Comissió de Convivència a l'IES "José Vilaplana" es reunirà, cada vegada que sigui necessari, per temes disciplinaris i almenys una vegada al trimestre.

➤ **Informació de les decisions:**

Les conclusions que es derivin de cada reunió de la Comissió de Convivència seran lliurades per a la seva informació a la Junta de tutors afectats i a l'AMPA. Així mateix, es donarà informació pública de les conclusions a través del tauler d'anuncis al costat de la Direcció.

➤ **Coherència en l'aplicació de les normes:**

La Comissió de Convivència garantirà la coherència entre l'aplicació de la norma o conseqüència davant un conflicte determinant i la finalitat eminentment educativa de la mateixa.

8. MECANISMES DE DIFUSIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA

Els mecanismes de seguiment i avaluació del Pla de Convivència a l'IES José Vilaplana, sense excloure cap altre procediment propi del centre que quedarà reflectit en la Memòria anual de centre, es guiaran fonamentalment per l'Article V de l'Ordre de la Conselleria de Cultura, educació i Esport (ORDRE de 31 de març de 2006) per la qual es regula el pla de convivència dels centres docents i, en concret, s'estableixen les actuacions de seguiment i d'avaluació. D'acord amb el que estableix aquesta Ordre, es duran a terme al centre docent les següents actuacions de seguiment i avaluació:

- a) Trimestralment la comissió de convivència del Consell Escolar del centre realitzarà el seguiment del pla i elaborar un informe que ha de recollir les incidències produïdes en aquest període, les actuacions dutes a terme, els resultats aconseguits i les propostes de millora que estimi pertinents.

- b) El consell escolar del centre, a la vista dels informes a què es refereix el punt anterior, avaluarà el pla de convivència del centre i remetrà les conclusions d'aquesta avaluació a la Direcció Territorial de Cultura, Educació i Esport corresponent.

9. QUÈ FER PER PREVENIR LA DISRUPCIÓ I ELS CONFLICTES

9.1 ACTITUDS BÀSIQUES DE PREVENCIÓ

- a) Aprofundir en el coneixement personal dels nostres alumnes / as:
- b) Socialitzar els/les en les rutines de la classe: Les primeres setmanes del curs són bàsiques per establir les bases de les normes que regiran a classe, les expectatives que tenim del seu treball, les demandes que se'ls exigiran, i les maneres de procedir que es van a exercitar. És el moment de crear "el clima per aprendre"; després els procediments i relacions es flexibilitzen.
- c) Dedicar temps al principi del curs a raonar i / o consensuar amb ells algunes normes bàsiques de comportament, clares i concises. Pot ajudar establir no només un sistema de sancions, sinó també de recompenses.
- d) La conducta del professor/a ha de tenir consistència i predictibilitat, així el docent es va fent "fiable" per l'alumnat. Important ser sistemàtic/a, sobretot al principi del curs, amb les normes, avaluació diària, terminis de lliurament de treballs, etc.
- e) Tenir cura de la justícia (¿reaccionem de la mateixa manera davant d'alumnes diferents?)
- f) Efecte Pigmalión: Si dels alumnes/as esperem grans coses, és més probable que intentem respondre a les nostres expectatives. D'aquí que hàgim de fer servir més el ESTAR que el SER (evitar "etiquetes" o "generalitzacions excessives").
- g) El modelatge del professor/a: Important l'autocontrol, evitant alts i baixos, ironies, agressivitat, ansietat ... Missatge implícit que cal evitar: "fes el que jo dic però no el que faig".

- h) Autoritat directiva del professor/a, millor que autoritarisme. Amb l'autoritarisme es pot "vèncer però no convèncer". Donar raons de tot, quedar-se a parlar un moment amb l'alumne/a que hagi pogut quedar ressentit ... CUIDAR LES RELACIONS PERSONALS (sense tampoc aclaparar).
- i) Elements afectius relació professor-alumne (millora el procés ensenyament aprenentatge): "No estic contra vosaltres" sinó "amb vosaltres"; "Vull que aprengueu i em preocupa que no ho feu".
- j) Tenir cura del Bullying (maltractament entre iguals, abús entre companys, agressors i víctimes).
- k) Tenir cura de la "ecologia de la classe": neteja, decoració ... Una classe bruta i mal cuidada és molt més propensa a rebre agressions, vandalismes, etc. Els alumnes es passen moltes hores en una aula "despersonalitzada" amb la qual se senten molt poc identificats. En comptes de preocupar-nos per evitar el que deterioreni, donar-li la volta al problema i fer que se sentin orgullosos de la seva classe perquè la cuiden. Que decorin la classe i els passadissos perquè en tinguin una cura millor. Que posen els seus dibuixos, treballs, fotos ...
- l) És fonamental que el professorat procure evitar certes actituds que puguin provocar que afavoreixi la disrupció sense pretendre-: alts i baixos emocionals, agressivitat, faltes de respecte als alumnes/as ...
- m) Atenció individualitzada a l'alumnat amb problemes greus de conducta.
- n) I sobretot ... no oblidar la nostra pròpia autoestima i la col·laboració amb els companys/ es.

9.2 FORMES DE PLANTEJAR LES CLASSES PER A PREVENIR LA DISRUPCIÓ

- Preparam la classe amb intenció d'interessar:
 - ✓ Quant als CONTINGUTS, intentant fer-los significatius: situar-los en l'esquema general del tema, connectar-los amb els seus coneixements previs, i amb temes del

seu interès o amb la seva realitat (o amb l'actualitat), mostrar la seua utilitat, aspectes curiosos. ..

- ✓ Quant a la METODOLOGIA i les ACTIVITATS: utilitzant mètodes variats (molt interessant l'aprenentatge cooperatiu), preparant activitats variades, que no quedin ni massa lluny ni massa a prop de la seva capacitat i nivell, i que els siguin comprensibles (en ocasions hi haurà que "desmenuzarles les activitats" perquè compreguin bé què han de fer). Hi ha d'haver canvis de ritme que serveixin de "vàlvula d'escapament" a l'alumnat ... Recordeu que a les primeres hores del matí és més fàcil la "classe magistral", però no en les últimes ...
- Tenir preparats materials i activitats per a "atendre la diversitat" d'una forma senzilla: exercicis addicionals per als més ràpids, fitxes de treball de menys nivell, o més pràctiques, o que abordin el tema des de punts de vista diferents per als més "lents", etc.
- Ajuda entre companys/es (eina molt potent): És una altra forma "d'atendre la diversitat": el/la que acaba abans pot anar ajudant al/la company/a, usant l'aprenentatge cooperatiu ... Per això cal planificar molt bé l'agrupament de l'alumnat. L'ideal és fer parelles o agrupaments basats en la tasca, on estiguin junts alumnes/es de diferents capacitats per a aquesta tasca. Molt important canviar agrupaments durant les classes i periòdicament, perquè no s'enquistin comportaments, rols ... Aquests canvis prevé el "maltractament entre iguals". Sol ser beneficiós, en general, separar els "amics i amigues".
- Donar participació i responsabilitats a l'alumnat: sistema de "càrrecs" a classe (encarregat que sempre hi hagi guix, de tancar i obrir finestres, de comunicar desperfectes, d'esports ...). Això els fa sentir-se més implicats/des i prevé conflictes ... Per què tenim els professors/es de portar la responsabilitat de "tot"?

9.3 PISTES PER ACTUAR DAVANT EL CONFLICTE I LA DISRUPCIÓ

Definició de CONDUCTES DISRUPTIVES: conglomerat de conductes inapropiades o "enutjoses" de l'alumnat que "obstaculitza" la "marxa normal" de la classe: Falta de

cooperació, mala educació, insolència, desobediència, provocació, agressivitat, etc. La disrupció dificulta l'aprenentatge i les relacions interpersonals. La disrupció causa gran estrès en el professor/a i menys en els alumnes/as (la assimilien com un format informal i asocial dins de la classe que trenca la "rutina de la vida escolar"). Sol ser produïda principalment pels alumnes / es que volen cridar l'atenció dels seus companys / es o del professor/ a i que tenen problemes de manca de normes / afecte i / o de rendiment acadèmic, molt impulsius / es, etc. De vegades es pot resumir en l'existència d'un o diversos/es líders/lideressis negatius/es, als quals "guanyar-se" amb diàleg personal, pactes ... o deixar en mans d'experts/es (Orientador / a, treballador/a social , etc.)

Aquestes conductes són tàctiques per provar al professorat i la millor resposta a la disrupció sembla ser que és la que donen aquell professorat que no mostren sobre enfado ni confusió però que tampoc ignoren la prova a la qual estan sent sotmesos, i saben respondre de forma serena i assertiva a la mateixa.

Davant la disrupció, el que aconsellen els experts és no centrar-se en ella, sinó **PLANTEJAR ALTERNATIVES** centrant l'atenció **A LA TASCA**. El professor/a eficaç, davant la disrupció, l'atén (no la defuig), però no reacciona de forma desproporcionada.

Cerca:

- 1) La causa/causes del conflicte, i
- 2) Centrar l'atenció en la tasca.

Així mateix, és fonamental "no quedar-se sol/a i demanar col·laboració": al tutor/a, a la resta de l'Equip educatiu, actuant coordinadament amb claredat i amb petites mesures concretes.

AI PRINCIPI DE LA CLASSE

- Saludar, supervisar entrada.
- Ocupar un lloc central, fer comentaris precisos, molt contacte visual ...
- Donar impressions verbals i no verbals. Relaxat / a i amb confiança.

- Escanejar la classe, aturar a mitja frase i esperar, mirar ... mantenint "cert aire de misteri"
- Utilitza noms propis.
- Utilitzar el "nosaltres".

AL COMENÇAR LA TASCA

- Començar amb cert vigor, frescor.
- Començar amb tasca individual de taula: donant alguna instrucció per treure el material i centrar-se ...
- Mostra com els continguts d'avui tenen alguna cosa a veure amb el que ja saben els alumnes/ as i, si és possible, amb una mica curiós o d'interès per a ells / es.
- Aclarir la tasca amb precisió. Si el treball és per parelles o en grups, ajudant a distribuir la tasca entre els diferents membres, donant instruccions o pautes específiques ...
- Organitzar i planificar moviments (qui, què, per què, on, quan), donar avisos de canvis, recordar les normes ...
- Incloure varietat d'actituds i activitats: mirar, escoltar, parlar, escriure, preguntes i respostes, en parelles, en grups ...
- Valorar les contribucions inesperades, incorporar-les si es pot.

No permetre que un grup o una persona monopolitzi la teva atenció. Distribuir aquesta atenció cap a tots els alumnes / as (un alumne / a pregunta alguna cosa oportú generalitzar a tota la classe o llançar-ho a un altre / a que està distret / a ...).

- Mantenir una supervisió contínua, demostrar que no s'escapa res: aconsellar, anotar, organitzar, reprendre, llegir i escoltar el més simultàniament possible.
- Mantenir un ritme, intentar canviar sense sobresalts (les transicions porten molta disrupció). No deixar una activitat i després tornar-hi abruptament després de començar una altra.

- No interrompre el fluir de la classe innecessàriament, deixar per al final les coses de les que et recordis sobtadament.
- No estar massa temps en un mateix tema.
- Regularment posar notes, afalagar, motivar, donar retroalimentació i/o atenció individualitzada propera.

RESPONDRE ALS COMPORTAMENTS DISRUPTIUS

- Prevenir els problemes:
 - Sent conscients que el nostre treball ens exigeix estar contínuament fent moltes coses alhora. Part de la tasca del professor / a és adonar-nos que per a poder impartir la matèria, hem de ser en gran mesura "supervisors".
 - Utilitzant gestos, mirada, invasió de territori, proximitat, un lleuger toc o una invitació a participar, etc.
 - La supervisió silenciosa preveu possibles incidents i ajuda a exercir una autoritat subliminal. Una mirada penetrant pot servir més de contenció que un reny verbal.
 - El moviment dins l'espai de l'aula. Passejar, vigilant silenciosament i ajudant a qui li costa la tasca.
- Ignorar en la mesura del possible els comportaments poc problemàtics (efecte "extinció"), per no interrompre contínuament el ritme de la classe. Millor tornar a centrar l'atenció de seguida en la tasca, en el que estem fent, i/o a les normes (en els drets), no en els individus.
- Si cal cridar a l'ordre,
 - Utilitzar tant gestos no verbals (mirar el que interromp, apropar-se i tocar-li la taula, prendre nota mirant a qui parla ...), com verbals (citar el nom del que està parlant o distret / a ...).
 - Tenir en compte la motivació de l'alumnat disruptiu. Molts del alumnat disruptius només vol atenció. L'atenció a l'alumnat disruptiu no hi ha que donar-la quan està "disruptiu" sinó quan està "bé" . Per això és convenient aïllar a aquest alumnat de

les situacions que els reforcin (per exemple canviant-lo de lloc) i cessar l'aïllament quan cessi la seva conducta negativa (sense comentar el conflicte).

- No entrant en el joc de poder de l'alumnat disruptiu. És convenient, no "acarnissar-se" i escalar el conflicte (molts/es alumnes/ as es posaran de la seva part de moment evolutiu propi de l'edat, per ser un/a "igual" ...). Imposar l'autoritat amb assertivitat (recorrent als drets dels altres, a les normes, a la tasca ...) i quedar per parlar amb ell / a personalment després de la classe. Recordar que les reprimendes en privat sovint són molt més eficaces que les trucades d'atenció en públic (final de la classe ...).
- Centrar-se en el la líder del grup; la resta "entrarà en raó" si l'agent principal és controlat, encara que sigui pactant amb ell / a (xerrada privada al final ...). No oblidar a la resta de la classe quan s'està atenent a l'alumne / a amb mal comportament. Moltes vegades això és el que es pretén.
- Els comentaris correctors han de referir-se a algun/a o alguns/es alumne /as en concret (no tots alhora!), ser curts i directes, referir-se a les "accions" (no als "actors"), i donant raons dirigides a la tasca i/o a les normes per mostrar desacord en comptes de consideracions personals (criticant comportaments concrets i no a la persona en general). Intentar no referir-se a incidents anteriors i no fer comparacions (germans / es, altres companys / es ...). En aquest sentit, utilitzar només models que els alumnes respectin. Reprendre amb fermesa i tranquil·litat.
- A vegades pot funcionar la pressió de grup: "fins que en tal no vulgui no podem començar ..." "Voleu dir-li que no està respectant els drets dels que som aquí ...?."
- Mentre s'està corregint, intentar inferir l'acord de l'individu a mesura que es fa la correcció.
- Intentar no parlar de "càstigs", sinó de les "conseqüències naturals de les accions", i buscar una persona respectada per el / l'alumne / a per a la seva supervisió. Valorar les aportacions del propi alumne / a pel que fa a la seva pròpia sanció.

- Procurar no ser inflexible: els alumnes / as solen entendre les expectatives del professor / a si se'ls explica.
- Si es produeix una confrontació, intentar mantenir un to de veu mig, els braços enganxats al cos, una postura relaxada i no assenyalar amb el dit.
- Evitar en el possible el càstig col·lectiu d'una classe o d'un grup.
- Si cal expulsar, buscar unes condicions concretes i possibles per a la tornada de l'alumne.
- També és alumne/a disruptiu/a el / la "alumne/ a-moble". Intentar enganxar amb alguna tasca dins les seves possibilitats.
- Demanar perdó pels retards, equivocacions: reconèixer que l'autoritat no és invulnerable davant l'error.
- Ser assertiu/a però no agressiu/va.

AL RECOLLIR I SORTIR

- Preparar i organitzar el final de la classe: deixar temps.
- Resumir el que s'ha dit i connectar-lo amb els plans per al futur.
- La sortida permet unes breus paraules amb aquells / es que no hagen col·laborat.
- Una sortida tranquil·la, deixant la classe recollida i ordenada, amb un professorat somrient i relaxat minimitza problemes i és un preludi favorable per al següent partit.

Aprovat 14/05/2007

Actualització aprovada 25/06/2015